

livých trestov (v tomto prípade trestu 4 mesačného väzenia), je v priamom rozpore s týmito zásadami, podľa ktorých pravidelne žiaden z jednotlivých trestov nesmie byť úplne preminutý. Námietky, že obžalovaný spáchal trestné činy pri politickej agitácii, že však teraz sa politickej činnosti zriekol, že je nemocný a že sa musí starať o rodinu, nemôžu, hľadiac k ustanoveniam 7. a 8. odst. § 518 tr. p., prísť v tomto prípade vôbec do úvahy. Zmätočná sťažnosť je tedy celkom bezzákladná a preto bola zamietnutá.

Čís. 4662.

Dovážení hmot na stavbu, uložené občanům za předpokladů § 39 zák. č. 329/21 Sb. z. a n. je veřejnoprávní povinností, uloženou zákonem.

Nejde o vyzývání k hromadnému neplnění této veřejnoprávní povinnosti, vyslovil-li se pachatel proti jejímu plnění jen před třemi osobami nebo sice před více osobami, avšak toliko formou poznámky při nahodilém rozhovoru.

(Rozh. ze dne 15. března 1933, Zm IV 42/33.)

Občanům obce Č. bylo uloženo dovážení kamene na stavbu vicinální silnice. Obžalovaný J. P. se při dvou příležitostech vyjádřil, že nepojede a že je blázen, kdo vozí kámen na vicinální cestu. Prvý soud odsoudil za to obžalovaného pro přečin podle § 15 č. 1 zák. na ochr. rep. Odvolací soud zprostil obžalovaného podle § 326 č. 2 tr. ř. z obžaloby.

Nejvyšší soud zmateční stížnost vrchního prokurátora zamítl.

Důvody:

Osvobozující rozsudek vrchního soudu jest napaden zmateční stížností vrchního prokurátora pro nesprávné právní posouzení věci (§ 385 č. 1 a) tr. ř.), a to v obou směrech, jež byly osvobození tomu základem. Nejvyšší soud neshledává v zásadě správným ten názor vrchního soudu, jakoby při vožení kamene na vicinální silnici nešlo o veřejnoprávní povinnost, uloženou zákonem, ale o povinnost uloženou úřadem z vlastní moci v mezích jeho zákonné kompetence. K této povinnosti jsou občané zavázáni na základě zákonného oprávnění obce ve smyslu § 39 zák. z 12. srpna 1921 o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním č. 329 Sb. z. a n.; podle tohoto ustanovení mohou býti z usnesení obecního zastupitelstva a po předchozím schválení vyššího dohlédacího úřadu v případě potřeby naprosto nezbytné pro potřebu obce žádány služby (ruční i potahy nebo motorovými vozidly). V dalších ustanoveních jest i obsah této povinnosti v zásadě vymezen a jsou jmenovitě určeny v základě i osoby, které jsou ke službám tu určeným zásadně povinny. Jest proto tuto povinnost, jakmile byla v určitém případě v mezích uvedeného zá-

konného oprávnění a za podmínek zákonem stanovených jednotlivě určena, pokládati za povinnost veřejnoprávní, uloženou ve své podstatě zákonem; na tom nemění nic ta okolnost, že byl její rozsah v konkrétním případě určen příslušnými úřady, pokud se tak stalo v mezích uvedeného obecného zákonného oprávnění. Splnění této posléz uvedené podmínky muselo by býti v souzeném případě osvědčeno skutkovými zjištěními, že služba pro potřebu obce byla žádána za předpokladů v zákoně předepsaných, kteréž zjištění soudy nižších stolic opominuly učiniti.

Nejvyšší soud neshledává však nutným naříditi doplnění skutkových zjištění v naznačeném směru, neboť považuje osvobozující rozsudek vrchního soudu za správný z druhého jím uvedeného důvodu, že totiž ve výrocích obžalovaného nelze spatřovati projev jeho úmyslu vybízeti k hromadnému neplnění zmíněné veřejnoprávní povinnosti. V prvním případě pronesl obžalovaný inkriminovaný výrok, když k němu přišel obecní starosta s radními vyzvat jej, aby vozil kámen na vicinální silnici. Řekl-li jen těmto 3 osobám, že je blázen, kdo vozí, není už pro tuto okolnost základ pro závěr, že vybízel k hromadnému neplnění povinnosti. Po druhé pronesl tento výrok sice v hostinci před větším počtem osob, to však až za několik dní po prvním případě; vrchní soud zjišťuje, že se tak stalo při nahodilém rozhovoru. Poněvadž ani forma jeho poznámky v tom prostředí, kde ji obžalovaný pronesl, není taková, že by z ní bylo nutno usuzovati, že obžalovaný — jen při nahodilém rozhovoru — hleděl u svých posluchačů přímo vzbuditi rozhodnutí, porušiti zákonnou povinnost k veřejné službě ve prospěch obce, dokonce pak hromadně, nepochybil vrchní soud, když obžalovaného na tomto subjektivním základě z obžaloby osvobodil. Z těchto důvodů bylo tudíž zmateční stížnost vrchního prokurátora podle § 36 I. odst. nov. k tr. ř. zamítnouti.

Čís. 4663.

Bytová lichva: I skutková podstata podle § 8 písm. a) až c) zákona o trestání válečné lichvy čis. 568/1919 (v doslovu zák. čis. 80/1924) předpokládá využití mimořádných válkou vyvolaných poměrů.

(Rozh. ze dne 17. března 1933, Zm II 189/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 13. března 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle § 8, 1 c), 3 zákona ze dne 17. února 1919, čis. 568 Sb. z. a n. a zákona ze dne 25. dubna 1924, čis. 80 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný v celém rozsahu a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje zmatek podle § 281 čis. 5 a 9 a) tr. ř. výtkou, že napadený rozsudek vůbec nezjišťoval, zda obžalovaný využítkoval počínáním za vinu mu kladeným mimořádných poměrů vyvo-